

Tulevaisuus kotona - hankkeen tulokset vanhusneuvostolle

Vanhusneuvosto 11.4.2024

Susanna Lempiäinen, kehittämisasiantuntija

Tulevaisuus kotona –hanke Etelä-Savon hyvinvointialueella 2022-2023

ASIAKASLÄHTÖISET PALVELUT YMPÄRIVUOROKAUTISESTI

TOIMENPITEET:

- Toimintatapoja kotiin annettavien palveluiden ja tuen varmistamiseksi
- Monialaisen liikkuvan yksikön malli kotona asuvien asiakkaiden tarpeisiin harvaan asutuilla alueilla
- Iäkkäiden sosiaalityön malli

LAADUN JA VAIKUTTAVUUDEN SEKÄ VIESTINNÄN KEHITTÄMINEN

TOIMENPITEET

- Yhtenäinen omavalvonnan suunnittelun ja toimeenpanon malli, jossa keskiössä on osallistava tiedolla johtaminen ja valmentava johtajuus
- Ulkoista viestintää tukeva malli ikääntyneiden palveluihin

OSAAVAN JA RIITTÄVÄN HENKILÖSTÖN VARMISTAMINEN

TOIMENPITEET

- Kotihoidon työhyvinvointia tukeva malli
- Yhtenäinen perehdytysmalli ja materiaali
- Tukea työntekijöiden digitaalisen osaamisen vahvistamiseksi
- Kotihoidon alueellisten henkilöstöressurssien hallinnan malli

Osallisuutta

Vaikuttamismahdollisuuksia

Turvallisuutta

Hyvinvointia

Veto- ja pitovoimaa

Koulutusta ja perehdytystä

Hanke kuului Sosiaali- ja terveysministeriön Tulevaisuuden sote –keskus ohjelmaan, Kotona asumista tukevat palvelut ikäihmisille -hankkeeseen.

Kehitystyö kohdistuu hallitusohjelman ja ikääntyneiden laatusuosituksen mukaisesti kotona asuvien ikäihmisten palveluiden laatuun ja saatavuuteen. Toimeenpanemme Ikäohjelmaa.

- Toteutusaika: 1.2.2022-31.12.2023
- Rahoitus: 975 000 euroa (100% STM)

- Hankepäällikkö Susanna Lempiäinen, susanna.lempiainen@etelasavonha.fi, p. 040 359 7097
- www.etelasavonha.fi

GERONTOLOGINEN SOSIAALITYÖ

Ohjausta   Motivointia

Tukea elämänhallintaan

Tukea taloudellisiin
ongelmiin

Tukea tarpeenmukaisten
palvelujen saantiin

Hyvinvoinnin lisääminen

APUA HAASTEISIIN

Elämänhallinta
hukassa

Yksinäisyys   Syrjäytyminen

Kaltoinkohtelu   Väkivalta

Taloudelliset ongelmat

Moniongelmaisuus

Kuolema
perheessä

Gerontologisen sosiaalityön yksikkö

- On osa ikääntyneiden asiakasohjausta
- Tiimissä työskentelee sosiaalityöntekijöitä ja –ohjaajia
- Tiimi vastaa erityistä tukea tarvitsevien yli 65-vuotiaiden palvelutarpeen arvioinnista ja omatyöntekijyydestä
- Etsii ja löytää ratkaisuja arjen pulmiin yhdessä asiakkaan ja hänen läheistensä kanssa, jotta kotona asuminen olisi mahdollisimman turvallista
- Vahvistaa ikääntyneen itsemääräämisoikeutta ja osallisuutta
- Tekee monialaista verkosto- ja viranomaisyhteistyötä
- Kohtaa asiakkaan kasvokkain. Tapaaminen voidaan järjestää iäkkään omassa kodissa tai hänen luonnollisessa ympäristössään

Miten palvelun piiriin pääsee?

Palveluun ohjaututaan iäkkäiden yhteisen asiakasohjauksen arvion perusteella. Tuen tarve voi olla kertaluonteista tai asiakkaan tilanne voi vaatia pitkäkestoista työskentelyä.

Gerontologisen sosiaalityön tiimi tekee myös löytävää vanhustyötä. Löytävän vanhustyön avulla tavoitetaan, ohjataan ja tuetaan palvelujen ulkopuolella olevia, kotona asuvia ikääntyneitä.

**Työntekijöitä sitoo vaitiolovelvollisuus.
Palvelu on maksuton.**

Lähtökohtana oli aito kehittämisen tarve iäkkäiden parissa tehtävälle sosiaalityölle Etelä-Savossa ja siihen on vastattiin

**Mikkelin toimipiste
(Mikkeli, Juva, Puumala, Mäntyharju,
Hirvensalmi, Pertunmaa, Kangasniemi)**

2 sosiaalityöntekijää
3 sosiaaliohjaaja

**Savonlinnan toimipiste
(Savonlinna, Enonkoski, Sulkava, Rantasalmi)**

1 johtava sosiaalityöntekijä
1 sosiaalityöntekijä
2 sosiaaliohjaaja

**Pieksämäen toimipiste
(Pieksämäki, Virtasalmi, Jäppilä)**

1 sosiaalityöntekijä
1 sosiaaliohjaaja

ASIAKKUUDET 3/2024

Gerontologisen sosiaalityön asiakkaita yhteensä 291

Asiakkuudet kasvussa ja hyvin hankalia asiakastilanteita on käsittelyssä.

Määrä ei kerro kaikkea palveluiden tarpeesta.

Pieksämäki

- asiakkuudet 80 (sostt 56 + sosohj 16 + pta 8)
- päätökset 17

Mikkeli

- asiakkuudet 107
- päätökset 17

Savonlinna

- asiakkuudet 104
- päätökset 21

Gerontologinen sosiaalityö – mikä on muuttunut?

- Gerontologisen sosiaalityön tiimin toiminta **mahdollistaa Sosiaalihuoltolain mukaisten palveluiden toteutumisen**
- Erityistä tukea tarvitsevan asiakkaan alustavaan määrittelyyn kriteeristö
- Sosiaalityöntekijöiden **asiantuntijuus** tukena sote- työntekijöille, selkiytynyt työnjako
- **Vetovoimaa:** Gerontologisen sosiaalityön tiimin virkoihin runsaasti hakijoita, työpaikka on houkutteleva, myös opiskelijat ovat olleet kiinnostuneita
- **Oppilaitosyhteistyötä:** Itä-Suomen yliopisto ja Xamk
- **Kustannussäästöt:** Sosiaalityöntekijöiden ostopalvelulle ei tarvetta

Tulkoti –hankkeiden
tekemässä
toimintamallin
vertaisarvioinnissa
kokonaistulos
4=Kiitettävä

ETELÄ-SAVON HYVINVOINTIALUE

ASIAKASLÄHTÖISET
PALVELUT
YMPÄRIVUOROKAUTISESTI

MONIALAINEN LISSU -LIIKKUVA YKSIKKÖ

Toimintamalli Innokylässä: <https://innokyla.fi/fi/toimintamalli/lissu-liikkuva>

MIKÄ ON LISSU?

- Yhden hengen liikkuva yksikkö
- Vastaa ammattilaisten puolikiireellisiin pyyntöihin koskien asiakkaan hoitoa tai pärjäämistä kotona
- Kotikäynnit ja puhelinkonsultaatiot
- 6 sairaanhoitajaa, lääkäriyhteys
- Auto ja tarvittava välineistö, lääkkeet ja hoitotarvikkeet
- Pilotti: 21.4. – 31.12.23. (12/7 toiminta, 21.8. alk. 24/7 toiminta)
- Kohderyhmänä pääasiassa iäkkäät: Pilottialueella yli 74-vuotiaita n. 17%, eli n. 6700 iäkästä (2022, Sotkanet)

**MALLI ON KEHITETTY,
JOTTA VOIMME YHÄ
PAREMMIN:**

**Vahvistaa ikäihmisten
palveluiden saatavuutta ja
tasavertaisuutta harvaan
asutuilla alueilla**

**Tukea kotona asumisen
turvallisuutta**

**Tuottaa palveluita
sosiaalisesti, taloudellisesti
ja ekologisesti kestävällä
tavalla**

**Toimia asiakaslähtöisemmin
monialaista palvelua
hyödyntäen**

**ASIAKASLÄHTÖISET PALVELUT
YMPÄRIVUOROKAUTISESTI**

LISSU-PILOTTI ELOISAN ITÄISELLÄ ALUEELLA 21.4.23 ALKAEN

Keskeiset tehtävät

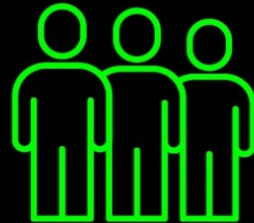
**AMMATTILAISTEN
VÄLISET
KONSULTAATIOT**

**NESTE- JA
LÄÄKEHOITO,
VAATIVAT
HAAVAHOIDOT**

**EKG,
VIERIANALYTIKKA**

**TOIMINTAKYVYN
JA KOTONA
PÄRJÄÄMISEN
ARVIOINTI**

**MONIALAINEN
YHTEISTYÖ**

PROSESSIN KUVAAMINEN

TIEDOTTAMINEN

OHJEET

**HOIDON TARPEEN ARVIOINTI-
KOULUTUKSET**

**TOIMINNAN
SEURANTA
JA ARVIOINTI**

VIIDEN KUUKAUDEN AIKANA

**HOIDETTUJA
SUORITTEITA 968**

Yli 70 % asiakkaista on pystytty hoitamaan paikan päällä. Yli 80 % asiakkaista on ollut 75-vuotiaita tai vanhempia.

**ASIAKKAAT OVAT
OLLEET PÄÄOSIN**

Geriatrisia, pitkäaikaissairaita, paljon palveluja käyttäviä, mielenterveysasiakkaita, tukipalveluasiakkaita, sekä omaishoitajia tai -hoidettavia.

**TYTYVÄISET
ASIAKKAAT**

Asiakkaiden antama NPS arvo 97, keskiarvo 9,6 (N=34, viiden viikon aikana). Asiakaspalautteen (THL:n kansalliset väittämät) keskiarvo 4,8, mediaani 5.

**HYÖDYT
ASIAKKAALLE**

**Palveluiden saatavuus ja saavutettavuus
Tukee turvallista kotona asumista ja kotiutumista
Asiat hoituu yhdellä kontaktilla**

**HYÖDYT
ORGANISAATIOLE**

**Osaamisen vahvistuminen
Monialainen, asiakaslähtöinen yhteistyö
Kustannustehokkuus
Ammattilaisten suositteluindeksi 72 (N=82)**

Mallin mukaista toimintaa integroidaan osaksi laajentuvaa ja uudistuvaa kotisairaaloimintaa terveyspalveluissa koko hyvinvointialueella ja hyödynnetään ikäpalveluiden sairaanhoitajapalveluiden kehittämisessä

VERTAISARVIOINNIN TULOS 3=HYVÄ

Kotihoidon perehdytys ja digitaalisen osaamisen vahvistaminen

- Sähköinen perehdytysohjelma Intro, kotihoidon perehdytysrunko
- Digitaalisten työvälineiden käytössä opastettu ja perustettu muutosagenttiverkosto kotihoitoon
- Kirjallista perehdytysmateriaalia on uudistettu hyvinvointialueen ohjeiden mukaisesti. Saatavilla sähköisesti.

MUOKKAA

NÄYTÄ TIEDOT

Etsi tehtävistä...

SUODATA

-1 viikkoa

Ennen aloitusta

OK Valmistele työsuhteessa tarvittavat asiat
Perehdytysvastaava 0 / 3

OK Lähetä Tervetuloa -kirje ja ennakkomateriaali
Perehdytysvastaava 0 / 3

OK Kokoa perehdytystiimi
Perehdytysvastaava 0 / 3

OK Henkilötietolomake ja verokortti ohjeen mukaan
Perehdytettävä 0 / 2

0 viikkoa

Aloituspäivänä

OK Työntekijän vastaanottaminen
Perehdytysvastaava 0 / 18

Tarkista voimassa olevat luvat
Perehdytysvastaava 0 / 2

Perustehtävän esittely
Perehdytysvastaava 0 / 6

OK Henkilökortti ja vrk-kortti
Perehdytysvastaava 0 / 2

Rekisteröi sotekortti
Perehdytettävä 0 / 1

Esittely itsesi työyhteisölle
Perehdytettävä 0 / 1

+1 viikkoa

Ensimmäinen viikko

Fyysiset tilat
Perehdytysvastaava 0 / 8

Työvälineet ja sovellukset
Perehdytysvastaava 0 / 6

Kulkuvälineet
Perehdytysvastaava 0 / 7

OK Turvallisuus työntekijän työssä
Perehdytysvastaava 0 / 10

Työpaikan ohjeet
Perehdytysvastaava 0 / 3

+2 viikkoa

Toinen viikko

Asiakasturvallisuus
Perehdytysvastaava 0 / 5

Turvallisuus työntekijän työssä
Perehdytysvastaava 0 / 6

Kotihoidon pakolliset koulutukset
Perehdytettävä 0 / 1

Toiminnanohjaus
Perehdytysvastaava 0 / 4

Tarkista ensimmäisen viikon perehdytystehtävät
Perehdytysvastaava 0 / 1

+3 viikkoa

Kolmas viikko

Kotihoidon asiakasprosessi
Perehdytysvastaava 0 / 8

Asiakas- ja potilastietojärjestelmä
Perehdytysvastaava 0 / 8

Infektioiden torjunta
Perehdytysvastaava 0 / 5

Työergonomia
Perehdytysvastaava 0 / 10

Moniammatillinen yhteistyö
Perehdytysvastaava 0 / 20

+4 viikkoa

Neljäs viikko

Lääkehoito
Perehdytysvastaava 0 / 6

Näytteenotto
Perehdytysvastaava 0 / 7

Akuuttitilanteet
Perehdytysvastaava 0 / 3

Teknologia
Perehdytysvastaava 0 / 10

Hoitotarvikejakelukäytäntö
Perehdytysvastaava 0 / 5

+5 viikkoa

Viides viikko

Haavan hoito
Perehdytysvastaava 0 / 4

Hoidossa käytettävät laitteet
Perehdytysvastaava 0 / 9

Tukipalvelut
Perehdytysvastaava 0 / 9

Yhteistyökumppanit
Perehdytysvastaava

+6 viikkoa

Kuudes viikko

Mittarit ja sanasto
Perehdytysvastaava 0 / 8

Muut tarvittavat koulutukset
Perehdytettävä

Opiskelijan vastaanotto
Perehdytettävä 0 / 1

Palauttekeskustelu esihenkilön kanssa
Perehdytettävä

Loppuarviointi
Perehdytettävä 0 / 1

Kotihoidon alueellisten henkilöstöresurssien hallinnan malli

Tarvepohjainen toimintamalli

- Laajentaminen keskittynyt hankeaikana pääsääntöisesti Eloisan itäiselle alueelle.
- Ikääntyneiden palveluissa koordinoidaan yhteisesti tarvepohjaisesti henkilöstöresurssien järkevää käyttöä
- Koordinointia tukemassa varahenkilöstö sekä toiminnanohjaus sekä päivystävä esihenkilömalli

Toimintamalli Innokylässä:
<https://innokyla.fi/fi/toimintamalli/kotihoidon-henkilostoresurssien-hallinnan-hyvat-kaytannot>

Mitä mallilla haetaan?

Tehokkuus: välittömän asiakastyön osuus työajasta

Hoitajat käyttävät valtaosan työajastaan asiakkaiden kanssa heidän hoitamiseen.

Asiakastyö jakautuu tasaisesti hoitajan työvuorossa.

Laatu: eri hoitajien määrä asiakkaalla, suunnitellun työajan toteutuminen, keskeytykset, asiakastyytyväisyys

Asiakkaalla käy mahdollisimman tutut hoitajat.

Asiakas saa sen mistä hän maksaa.

Toimintakyky ei heikkene niin, että hänelle kertyy paljon keskeytyksiä.

Asiakas on tyytyväinen palveluihinsa.

Työhyvinvointi: (lyhytaikaisten) sairauspoissaolojen määrä, hoitajien vaihtuvuus

Hoitajat viihtyvät työssään eli sairaana ollaan vain kun se on välttämätöntä.

Palvelutuotannon rauhoittuminen ja kiireen vähentäminen parantaa työhyvinvointia. Hyvinvoivien työntekijöiden työsuhteet ovat pitkiä.

Hankkeessa aloitettiin muutostyötä kotihoidon arjessa:

1. Suunnitelmat ajan tasalle ja hoitoa vain tarpeen mukaan

Mahdollistetaan ruuhkahuippujen
tasaaminen

Määritellään aikakriittisten
tehtävien kriteerit

Asiakkaiden **suunnitelmien
päivittäminen** siten, että ne vastaavat
aikakriittisyyden kriteereitä

Aikakriittisyydskriteerien käyttöönotto
asiakas- ja palveluohjauksessa uusien
asiakkaiden kotihoidon alkaessa

Aikakriittisyydestä viestiminen lääkäreille
(esim. aamulääkkeet)

2. Prosessien kehittäminen

TOIMINNANOJAUKSEN KESKITTÄMINEN

Varmistetaan, että hoitajatarpeen viime hetken
muutoksiin voidaan reagoida pikaisesti

Käyntilistasuunnittelun kehittäminen:
tavoitteena, että kotihoidossa suunnitellaan
vain täysiä käyntilistoja

Varmistetaan että asiakkailla käy
mahdollisimman pieni määrä eri hoitajia

**Työvuorosuunnittelu: vuorovahvuus
vastaamaan asiakaskysyntää.** Arvioidaan
kuinka paljon hoitajia tulisi olla eri vuoroissa.

Välillisen työajan tarkastelu: hukkan poisto
(päällekkäisten työtehtävien
uudelleen organisointi (esim. keskittämällä
tehtäviä).

3. Vara- ja resurssihenkilöstön hyödyntäminen ja tehostaminen

Varmistetaan, että hoitaja on saatavilla
kun tarve ilmenee.

Optimaalisen alue- ja tiimirakenteen
selvittäminen.

Varahenkilöstön hyödyntäminen
Yhteistyömahdollisuudet alueiden välillä.
Sijaisten tilaamisen ja rekrytoinnin
keskittäminen pooliin.

Päivystävän esimiehen toimintamalli ikäpalveluihin

Tarkoituksena turvata henkilöstön saatavuus ja riittävyys myös virka-ajan ulkopuolella ja mahdollistaa työntekijöiden työajan käyttö asiakastyöhön sekä vähentää esimiesten virka-ajan ulkopuolelta tulevaa työkuormaa.

Päivystävien esihenkilöiden rinki hoitaa virka-ajan ulkopuoliset sijaisjärjestelyt viikonloppuisin ja arkipyhinä.

Päivystysajalla tukena myös työnjako kotihoidon osalta

Päivystys:

- Päivystävä esimies (ringissä 6 henkilöä) töissä La-Su ja arkipyhät 6.30-14.30
- Pilotti ja jatkokehittämissyö sekä arviointi
- 2.1.-30.4.2023 Eloisan omana

Toimintamalli Innokylässä:
Päivystävä esihenkilö
ikäntyneiden palveluissa |
Innokylä (innokyla.fi)

Yhteisöllinen työhyvinvoinnin kehittäminen

- Kotihoidon tiimejä valmennettiin yhteisölliseen työhyvinvoinnin kehittämiseen
- Kotihoidon työhyvinvoinnin yhteyshenkilöverkosto on toiminnassa.
- Vahva yhteistyö organisaation kanssa; erityisesti työsuojelun ja työhyvinvoinnin osalta.
- Verkoston tukena on työhyvinvointikoordinaattori, joka ohjaa ryhmän itsenäiseksi toimijaksi
- Tapaamisiin voidaan kutsua asiantuntijoita tarpeen mukaan. Toimintaa ohjaa yhdessä laadittu vuosikello.

Toimintamalli
Innokylässä:
Työhyvinvoinnin
yhteyshenkilöverkosto
Etelä-Savon
hyvinvointialueella |
Innokylä (innokyla.fi)

Yhteisöohjautuva työhyvinvoinnin kehittämisen malli

Työhyvinvointi parantui

- Hankkeen Vetovoimakysely 2023
- Vetovoimakyselyiden vertailu, Helmikuu 2023 (n=83) ja Marraskuu 2023 (n=69)
- NHG:n työhyvinvointikyselyiden vertailu
- Yhteyshenkilöverkoston laajuus ja aktiivisuus, palaute
- Laadullinen arviointi: tyhy-yhteyshenkilöt, työhyvinvointikoordinaattori, esihenkilöt

Kotihoidon työhyvinvointi on parantunut eniten koko Suomessa!

(NHG VERTAISARVIOINTI 2023)

NPS –suosittelemisindeksi noussut
Alle nolasta -> 40-50 tasolle
(Eloisan Roidu –kysely)

Vetovoimakyselyn keskeisiä tuloksia

- **Oman työn ja osaamisen arvostus lisääntynyt**
- Tieto perustehtävästä ja työn merkityksestä kasvanut
- Tyytyväisyys työnantajan tarjoamiin kannustimiin ja työsuhte-etuihin vahvistunut
- **Tyytyväisyys sijaisjärjestelyihin kasvanut**
- **Työaikatarkoituksiin** liittyvät järjestelyt koetaan huomattavasti parempina
- **Työntekijät kokevat tulleensa kuulluksi paremmin** (avoimuus, luottamus) ja osallisuus-vaikuttamismahdollisuuksien koetaan lisääntyneen
- Tyytyväisyys viestintäkanaviin kasvanut
- **Perehdytys koetaan kokonaisuudessaan paremmaksi, huomioiden opiskelijat**
- Yleinen ilmapiiri, työhyvinvointi ja tyytyväisyys johtamiseen parantunut
- **Koetaan, että asiakas on työn keskiössä ja työssä tuetaan asiakkaan hyvää elämää**

Omavalvonnan kehittämistyö

NHG:ltä ostettu asiantuntijapalveluna vuoden 2023 aikana

1. Omavalvonnan dokumentaation uudistamisen projekti
2. Omavalvonnan toimeenpanon koulutuskokonaisuus (2 työpajaa keväällä, 4 syksyllä)
3. Geneerisen ovs pohjan laatiminen koko ikäpalveluihin

Uudet omavalvontasuunnitelmat julkistetaan kesän 2024 alussa

LAADUN
JA VAIKUTTAVUUDEN
KEHITTÄMINEN

Kehittämiskokonaisuus Innokylässä:
Omavalvonnan suunnittelu ja toimeenpano | [Innokylä \(innokyla.fi\)](http://innokyla.fi)

Miksi uudistettiin?

- Saatiin kotihoitoon käyttäjäystävälliset, **selkeät** omavalvontasuunnitelmat työntekijöille ja asiakkaille sekä omaisille
- Omavalvontasuunnitelma tulee lähemmäksi arkea, tuttu toimintaa ohjaava työkalu ja käsikirja jokaiselle
- Asiakkaiden tietoisuus omasta asemasta ja oikeuksista kasvaa
- Vuosikello tukee systemaattista laadun ja riskien hallintaa, seurantaa ja arviointia ympäri vuoden huomioiden uuden valvontalain
- Tukee tietoon pohjautuvaa päätöksentekoa (olemassa olevan mittaritiedon hyödyntämistä)
- Työntekijöiden ja asiakkaiden osallisuus vahvistuu

LAADUN
JA VAIKUTTAVUUDEN
KEHITTÄMINEN

VAHVISTAA ELOISAN ARVOJEN MUKAISTA TOIMINTAA: ASIAKASLÄHTÖISYYS, VAIKUTTAVUUS, TURVALLISUUS, ROHKEUS

Omavalvonnan uudistuessa uusi omavalvontapohja ja vuosikello otetaan käyttöön koko ikääntyneiden palveluissa

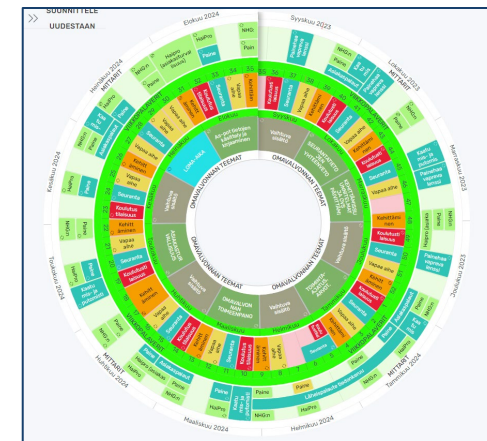
LAADUN JA VAIKUTTAVUUDEN KEHITTÄMINEN

Ikääntyneiden palvelujen yhteinen omavalvontasuunnitelmapohja

Lain edellyttämä julkinen dokumentti omavalvonnan toteutuksesta eri yksiköissä. Valtaosa sisällöstä on yhteistä kaikille palveluilla, mutta räätälöitäviä osia on myös.

Vuosikello, Plandisc

Digitaalinen vuosikello-työkalu, joka tukee omavalvonnan toteutusta

Sisällysluettelo

Toimintayksikön tiedot

Palveluntuottajaa koskevat tiedot.....

Omavalvontasuunnitelman laatiminen.....

Toimintaperiaatteet ja käytännöt

Toiminta-ajatus, arvot ja toimintaperiaatteet.....

Omavalvonnan toimeenpano .....

Asiakkaan asema ja oikeudet.....

Palvelun sisällön omavalvonta.....

Asiakasturvallisuus.....

Asiakas- ja potilastietojen käsittely ja kirjaaminen...

Kehittäminen ja seuranta

Yhteenveto kehittämissuunnitelmasta.....

Omavalvontasuunnitelman seuranta.....

Kotihoidon yhteiset toimintaperiaatteet

*Myö tehään
hyvä arki
yhdessä*

- Vastaamme asiakkaan palvelutarpeisiin oikea-aikaisesti ja tilanteeseen sopivin palveluin
- Teemme yhteistyötä asiakkaan kanssa, tuemme, aktivoimme ja kannustamme oman elämän hallintaan ja pieniin muutoksiin
- Hyödynnämme tarpeen mukaan moniammatillista osaamista
- Seuraamme ja kehitämme toimintamme vaikuttavuutta

Vaikuttavuus

- Tarjoamme palveluja asiakkaan yksilöllisen tarpeen mukaan
- Noudatamme yhteisiä periaatteita ja käytäntöjä koko alueella

Yhdenvertaisuus

- Olemme aidosti läsnä ja kohtaamme asiakkaan välittäen
- Tunnettemme jokaisen asiakkaan, ja pyrimme aina hoitosuhteen jatkuvuuteen
- Kuulemme asiakasta ja hyödynnämme palautetta toiminnan kehittämisessä

Asiakaslähtöisyys

- Otamme vastuuta ja käytämme rohkeasti ammatillista osaamistamme
- Kehitämme ja kokeilemme luovasti uusia toimintatapoja
- Hyödynnämme uusinta teknologiaa ennakkoluulottomasti

Rohkeus

- Pyrimme mahdollistamaan jokaiselle asiakkaalle turvallisen ikääntymisen omassa kodissa sekä erilaisissa elämäntilanteissa
- Seuraamme toimintamme laatua ja puutemme epäkohtiin
- Pidämme huolta henkilöstömme osaamisesta
- Varmistamme turvallisen työympäristön ja työvälineet

Turvallisuus

Asiakkaan asema ja oikeudet

Itsemääräämisoikeus on jokaiselle kuuluva perusoikeus, jota vahvistetaan toiminnassa.

Me toimintayksikössä...

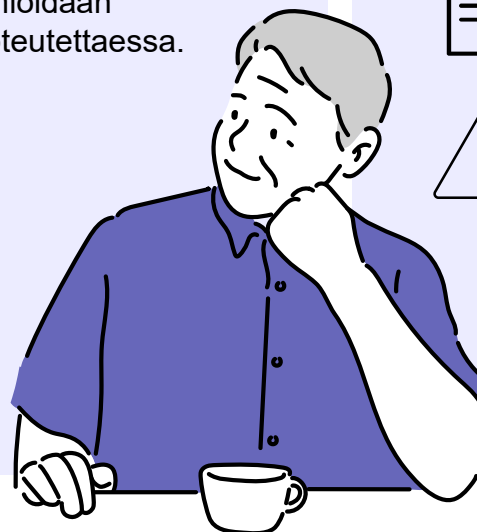
kunnioitamme ja pyrimme vahvistamaan asiakkaan itsemääräämisoikeutta ja tuemme asiakkaan osallistumista palvelujensa suunnitteluun ja toteutukseen.

Minulla asiakkaana on oikeus...

henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen sekä laadukkaaseen palveluun ja hyvään kohteluun ilman syrjintää.

- Minua kohdellaan kunnioittaen ihmisarvoani, vakaumustani ja yksityisyyttäni.
- Näkemykseni ja toiveeni huomioidaan palveluja suunniteltaessa ja toteutettaessa.

Jos olen tyytymätön palvelun laatuun ja/tai saamaani kohteluun, voin...

antaa palautetta tai kehittämideoita

tehdä ilmoituksen

tilanteesta, joka on aiheuttanut tai olisi voinut aiheuttaa haittaa

tehdä muistutuksen

tilanteesta, joka on aiheuttanut tai olisi voinut aiheuttaa haittaa

Saan lisätietoa ja neuvoja tarvittaessa henkilökunnalta, sosiaali- ja potilasasiavastaavalta tai kuluttajaoikeusneuvonnasta

Vuosikello ohjaa omavalvonnan toteutusta ja tuo rakennetta ja selkeyttä laatutyöhön

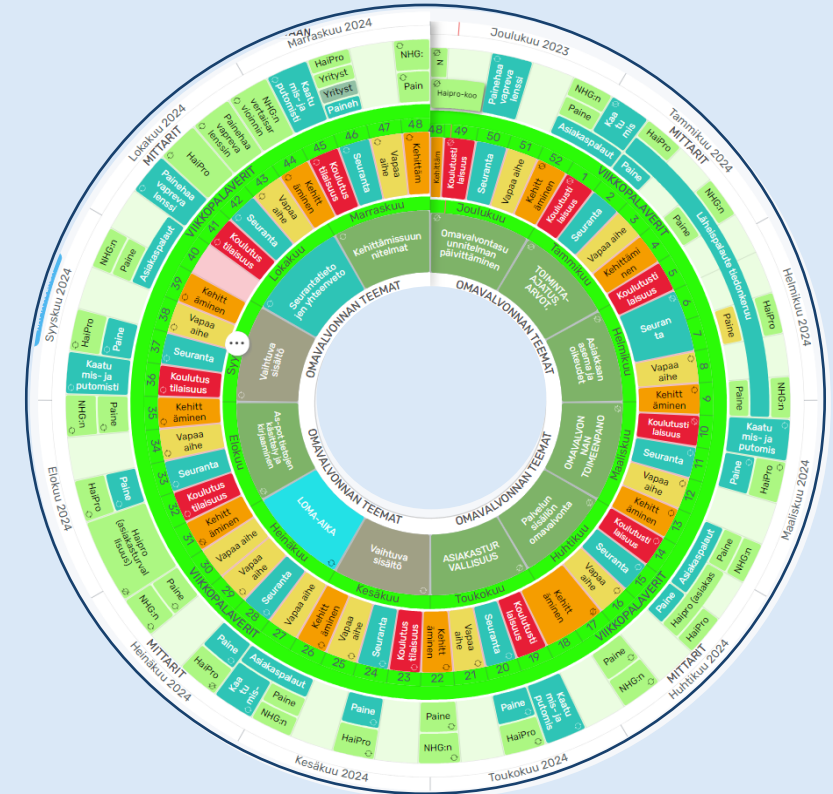
Tarkoitus

Vuosikello vahvistaa omavalvonnan toteutusta Eloisan ikääntyneiden palveluissa. Se ohjaa omavalvonnan jalkauttamista toimintayksiköiden arkeen jäsentämällä vuoden tehtävät kalenterinomaisesti vuosikellon muotoon. Vuosikellon keskeisenä ajatuksena on rytmittää ja jakaa omavalvontatyötä koko vuoden ajalle. Vuosikellossa näkyvät vuoden toistuvat omavalvonnan tapahtumat kuten koulutukset, seuranta- ja kehittämistoimet.

Vuosikello koostuu kolmesta kerroksesta, jotka kuvaavat omavalvonnan toimia **Eloisan tasoisesti** sekä **toimintayksiköissä**.

Käyttö

Vuosikello on tarkoitettu erityisesti esihenkilöiden tueksi omavalvonnan toteutukseen. Vuosikelloa käytetään Plandisc -työkalussa.

Viestinnän kehittäminen

VIESTINNÄN KEHITTÄMINEN

- Luotiin pysyviä käytäntöjä viestintään, jotta
  - Työn veto- ja pitovoima kasvaa
  - Asiakkaat saavat luotettavaa, säännöllistä ja ajantasaista tietoa palveluista

Mediaseuranta hankkeen alusta:

- Somepäivityksiä: 31
- Hankkeen Vetovoimapostit: 16
- Hanke mainittu verkkoartikkeleissa, ammatti- tai paikallislehdissä: 15
- Lisäksi runsaasti sisäistä viestintää organisaation omissa kanavissa

Kotikulma –lehti Innokylässä:
[Kotikulma -lehti | Innokylä](#)
innokyla.fi

Käytäntöön jäävät viestinnän toimintamallit:

- **KOTIKULMA-lehti ikääntyneiden palveluista asiakkaille kesä 2023 + syksy 23, jatkuu omana toimintana**
- **Videot kotihoidon työstä ja palveluista hyödynnettävissä**
- Ikävoimaposti-tiedote ikäpalveluiden työntekijöille 1x kk
- Tervetuloa –kirjeet opiskelijoille ja uusille työntekijöille, jäävät käyttöön osana Introa
- Viestinnän hyvien käytäntöjen kuvaus
  - Mari Virran opinnäytetyö sähköisen viestinnän parantamiseksi
  - <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2023110828903>

VIESTINNÄN KEHITTÄMINEN

Johtopäätökset 1/2

- **Hankkeen toimenpiteet olivat itsearvioinnin ja ohjausryhmän arvioinnin perusteella tarkoituksenmukaisia tavoitteisiin nähden ja tulokset ja tuotokset vastasivat odotuksia ja tavoitteita hyvin.**
- Kaikkia toimenpiteitä ei päästy arvioimaan suunnitellulla laajuudella toimenpiteiden keskeneräisyyden tai tietojärjestelmien epäyhtenäisyyden vuoksi.
- Toimenpiteet painottuivat hankkeen toiselle vuodelle, ja osa toimenpiteistä jää juurtumaan ja kehittymään vielä hankkeen jälkeen. Hankkeen vaikuttavuuden odotetaan laajemmin näkyvän vasta pidemmällä aikavälillä.
- **Etelä-Savon hyvinvointialueen kotihoidon työhyvinvointitulokset ovat kasvaneet kahden vuoden aikana voimakkaimmin koko Suomessa.** Tulosten paranemisen ei kuitenkaan voida osoittaa johtuneen ainoastaan hankkeen kotihoidon veto- ja pitovoimaan tähtäävistä toimenpiteistä.
- **Kohderyhmiä osallistettiin hankkeen toimenpiteisiin suunniteltua enemmän. Henkilöstölle kohdistetuissa työpajoissa ja valmennuksissa osallistumiskertoja oli noin 950 ja asiakaskohtaamisia eri tapahtumissa oli yli 500 kappaletta.** Yhteistyö ohjausryhmän, organisaation johdon sekä rahoittajan kanssa sujui erinomaisesti.

Johtopäätökset 2/2

- **Hankkeen riskienhallinnassa onnistuttiin ja tarkennuksia hankesuunnitelmaan tehtiin joustavasti.**
- **Hankkeessa juurrutettiin asioita käytäntöön ja sitoutettiin vastuuhenkilöt toimenpiteisiin jo hankeaikana, jolloin riski hyvien käytäntöjen loppumisesta hankkeen päättyessä on vähäinen.**
- **Muutostarpeita aiheutti erityisesti hyvinvointialueelle siirtymiseen liittyvät muutokset, tietojärjestelmien epäyhtenäisyys sekä muutokset hankehenkilöstössä.**
- ***Huomioitavaa on, että iäkkäiden laatusuosituksen mukainen kehittämistyö on jatkuvaa ja sitä on tapahduttava ilman hanketoimintaakin.***
- ***Kuitenkin on todettava, että erityisesti hyvinvointialueelle siirryttäessä hankkeen työpanos on ollut välttämätön tuki turvallisten kotona asuvien iäkkäiden palveluiden kehittämisessä ja siten tukenut merkittäväällä tavalla palvelurakenteen keventämistavoitetta.***

Käynnissä:

<https://etelasavonha.fi/eloisa/tutkimus-ja-kehittamistyo/hankkeet/kestavan-kasvun-eloisa/>

HANKEKOKONAISUUS:

KESTÄVÄN KASVUN ELOISA

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN

MONIALAINEN PALVELUTARJOTIN
SEKÄ ASIAKAS- JA PALVELUOHJAUS

KANSALLINEN DIGITAALINEN ALUSTA

PITKÄAIKAISSAIRAAT

HOITOON PÄÄSYN PARANTAMINEN

HOIDON JATKUVUUDEN PARANTAMINEN

ASIAKKAAN OMAHOIDON TUKEMINEN JA OMAVALMENNUS

NUORTEN MIELENTERVEYS- JA RIIPPUVUUSPALVELUT

HOITOONPÄÄSYN NOPEUTTAMINEN

YHTENÄISTETYT TOIMINTATAVAT
JA PALVELUPOLUT

MATALAN KYNNYKSEN PALVELUT

IKÄÄNTYNEET

IKÄÄNTYNEIDEN JA OMAISHOITAJIEN
ETÄPALVELUKESKUS

HYVINVOINTITEKNOLOGIA JA
DIGITAALISET PALVELUT

OMAISHOITAJIEN ETÄTUKI

LISSU-LIIKKUVA YKSIKKÖ

Digitaalinen sosiaali- ja terveyskeskus • Sähköinen perhekeskus • Asiakaspalautejärjestelmä
Tiedolla johtaminen • Osallisuus • Digituki asiakkaille ja ammattilaisille

Käynnissä:

Kulttuuria ikääntyville – työnjakopilotti

Pilotin tavoitteena on kokeilla kulttuurialan koulutettujen henkilöiden työllistymistä asiakkaan toimintakykyä ja osallisuutta tukeviin tehtäviin iäkkäiden palveluissa.

Tavoitteena on

- vastata osaltaan iäkkäiden palvelujen henkilöstön saatavuuteen
- **parantaa/ylläpitää ikääntyneiden toimintakykyä kulttuuritoiminnan avulla**
- **kehittää uusia, osallisuutta, toimintakykyä ja holistista ihmiskäsitystä edistäviä toimintamalleja sote-palveluissa**
- **tukea iäkkäiden asiakkaiden kulttuuristen oikeuksien toteutumista**
- parantaa henkilöstön työhyvinvointia

- Pilotin toteutus: 01.01.2024 - 31.10.2024, Rahoitus: STM, pilottiyksiköt Juvalla ja Pieksämäellä
- Yhteyshenkilö Marja Sairanen marja.sairanen@etelasavonha.fi